

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:

Pe un an	160 Lei
Pe jumătate de an	80 „
Pe un pătrar de an	40 „
Un număr	3 Lei.
Pentru străinătate pe un an	260 Lei.

Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei

Lumânarea de ceară

Sfânta noastră biserică ne învață și ne poruncește să ne închinăm lui Dumnezeu, care este făcătorul și atotțitorul nostru.

Ne închinăm lui Dumnezeu așa, că prin acte (lucrări, fapte) religioase de credință, de iubire și de nădejde arătăm lui Dumnezeu cugetele și simțemintele noastre.

Cele mai însemnate și mai obișnuite acte de felul acesta sunt rugăciunea și jertfa.

Rugăciunea este o agrăire, ce o îndreptează credinciosul către Dumnezeu, cu scopul de a-l lauda și preamări pentru însușirile și lucrările lui, de a-i mulțami pentru binefacerile lui și a cere dela el toate, de ce are trebuință. Jertfa este un dar, ce-l face credinciosul lui Dumnezeu cu acel scop, ce-l are și rugăciunea. Așa dar a ne ruga lui Dumnezeu și a-i aduce jertfe este a ne închina lui Dumnezeu.

Dar nu orice rugăciune și orice jertfă este primită de Dumnezeu. Domnul nostru Isus Hristos zice: „Celce se închină lui Dumnezeu, să se închine cu duhul și cu adevărul” (Ioan 4, 23). Din cuvintele acestea se vede lămurit, că atât rugăciunea cât și jertfa trebuie să aibe anumite însușiri, pentru ca să fie primite de Dumnezeu.

Rugăciunea să porceadă din adâncul sufletului nostru, căci rugăciunea rostită numai cu buzele necinstește pe Dumnezeu și este păcat (Isaia 29, 13). Să băgăm de seamă, ca în rugăciunile noastre să nu luăm în deșert numele Domnului și să nu gândim la cele lumești și josnice. Să ne rugăm cu inima înfrântă și smerită, căci numai rugăciunea celui smerit pătrunde norii (Sirah 35, 18). Toate câte cerem rugându-ne să credem, că vom lua, și va fi nouă (Marcu 11, 24). Totdeauna să ne rugăm în numele Domnului nostru Isus Hristos, care ne zice: „Orice cereți dela Tatăl întru numele meu, aceea voi face (Ioan 14, 13).

De aceste gânduri să fie însoțite și jertfele, ce le aducem lui Dumnezeu. Îndeosebi să aducem jertfă numai un lucru (materie), ce are preț însemnat din averea

noastră. Isus Hristos și-a jertfit vieța pe cruce. „Celce jertfește din nedrept, prinos hulit este lui” și „celce aduce jertfă din averea săracilor, junghe pe fiu înaintea tatălui” — zice Isus Sirah (34, 20—22). Materia jertfei trebuie să fie curată. „Să nu jertfești Domnului Dumnezeului tău vițel sau oaie, în care este meteahnă (defect fizic sau orice lucru urât, căci spurcăciune este înaintea Domnului Dumnezeului tău” (Moise V, 17, 1). „Blăstămat celce jertfește Domnului ce e stricat”! (Malahia 1, 11).

Iată pe scurt ce este închinarea lui Dumnezeu „cu duhul și cu adevărul”.

Și acum se naște întrebarea: de ce am pus în fruntea acestor șire cuvintele: „Lumânarea de ceară”? De aceea, pentru că în șirele ce urmează, voesc să vorbesc despre lumânările de ceară ca materie de jertfă la slujbele noastre bisericești, în cultul divin.

Între produsele naturii, ce se încuvințază și se folosesc la cultul divin, loc de frunte ocupă lumina. Lumina, peste tot, se produce prin aprinderea și arderea diferitelor materii. Biserica noastră prescrie întrebuițarea luminii la slujbele dumnezeiești atât din motive de necesitate (trebuință) și de solemnitate (pomă), cât și pentru însemnătatea simbolică, ce o are lumina și materia luminii.

În timpurile vechi, când slujbele dumnezeiești se țineau de frica păgânilor pe ascuns, în peșteri și catacombe, lumina eră de neapărată trebuință; tot așa este în zilele noastre la slujbele de seara (la denii), de noapte și de dimineață (utrenie). Aprinderea cel puțin a unei luminări la slujbele dumnezeiești e poruncită de biserică.

Din punct de vedere mai înalt lumina e neapărat de lipsă la slujbe. Pe lângă ridicarea solemnității și strălucirii slujbelor, lumina ridică și dispune sufletul nostru la evlavie, ne smulge din grijile lumești și păcătoase, ne luminează mintea, ne întărește voința, ne apropie de Dumnezeu.

Lumina simbolizează (adecă înfațșază, inchipuie) pe Domnul nostru Isus Hristos, apoi credința, dragostea

și nădejdea noastră în Dumnezeu, în fine înțelepciunea și multe alte virtuți, de cari trebuie să fim însuflețiți când ne apropiem de Dumnezeu.

Din toate aceste puncte de vedere, sfânta noastră biserică prescrie, că materia luminii la slujbele dumnezești nu poate fi decât numai *ceară*, ca cel mai curat product animalic, și *untul de lemn*, ca cel mai curat product vegetal.

Untul de lemn, întrebuințat la serviciul divin, este untul de lemn de maslin.

Curată este numai ceara culeasă de albine din cele mai curate și mirositoare flori. Această ceară, ca product al albinei care este tipul feciorei, închipuiește corpul lui Isus Hristos, rodul fecioarei Maria.

Din ceară se fac lumânări, cari arzând produc lumina. Arderea lumânării închipuiește jertfa morții lui Hristos, dar și învierea și arătarea lui în lume. Lumânările se pun în diferite sfeșnice și fânare (lampioane). Sfeșnicile sunt de o lumânare, de două, de trei, de șapte și de douăsprezece lumânări. După numărul sfeșnicilor lumânările, ce ard în acestea, au simboale diferite. O luminare însemnează unitatea sfintei Treimi, două lumânări: cele două naturi în Hristos, apoi trei persoane în Dumnezeu, șapte daruri ale Duhului sfânt, doisprezece apostoli. Policandrele cu mai multe lumânări închipuiesc rugul de foc, în care s'a arătat Dumnezeu lui Moise, carul de foc, cu care s'a suit Sf. Ilie la cer etc.

Arderea lumânările, cu înțeles religios, în viața particulară încă au însemnătatea lor. Întrebuințarea lumânărilor la nașteri, la cununii și moarte însemna *umblarea în lumină*, adică sub scutul luminii, care este Hristos. Lumânarea, ce o ține muribundul în mână, este simbolul luminii, ce îi luminează în noaptea mormântului etc.

Ce învățături mărețe și mântuitoare despre ceară și lumânări cuprind șirele scrise mai sus?!

Credincioșii bisericii noastre fac multe jertfe de lumânări atât în viața publică bisericească cât și în viața particulară. Câți dintre acești credincioși își dau seamă de însemnătatea celor arătate până aci?

Mic este numărul credincioșilor noștri, cari aduc jertfe de lumină pentru trebuințele lor religioase, după învățatura și porunca bisericii noastre. Credincioși de aceștia găsim numai la sate. Ei cu albinăritul lor își adună ceară și fac cum știu lumânări de ceară pentru trebuințele lor. Mulțimea credincioșilor noștri bat orașele, ca să găsească lumânări mari și împodobite cu flori, cu cari să se mândrească în biserică și înaintea semenilor lor. Nu caută la curățenia materiei, din care e făcută lumânarea, ci la prețul ei și așa când aduce jertfă nu gândesc la cuvintele Scripturii, care ne zice: „Ai mult, dă mult; ai puțin, dă puțin, dar din inima curată!“ „Darul celor fără de minte este păcat înaintea lui Dumnezeu“.

Jertfele necurate mai au un rău.

Lumânările de astăzi, cari nu sunt făcute de ceară

curată, sunt fabricate din fel și fel de produse necurate. Așa din grăsimea multor jivine spurcate, din extrase de lemn, din păcură de petrol etc. Arderea acestor materii produc un miros puturos și o fumărie stricăcioasă sănătății și picturii. Și-apoi materiile aceste spurcate se închipească preacurat trupul Mântuitorului, și lumina, ce o dau ele se reprezinte pe Dumnezeu etc.? cu materii de acestea vrem să preamărim pe Dumnezeu și să ne mântuim sufletul? Ne înșelăm, căci așa făcând mulțim numărul păcatelor noastre.

Scuza, că nu putem căpăta lumânări curate, nu mai prinde cel puțin în dieceza noastră. Astăzi avem și în Caransebeș o fabrică de lumânări de ceară, de lumânări curate, mulțumită purtării de grijă a Preasfințitului nostru Episcop Dr. Iosif Traian Badescu de părtoriții săi.

De încheere să vă spun o istorioară, din care să pot scoate multe învățături despre închinarea la Dumnezeu „cu duhul și cu adevărul“. Iată-o :

E zi de Sâmbătă. Pe vremea vecerniei, un străin slab îmbrăcat intră în un sat și nu se oprește până la biserică. După ce își face trei cruci, închinându-se tot de atâtea ori, intră în casa Domnului. Nu se uita la nimeni. Scoate din straița sa și aprinde o luminărică de ceară curată, apoi îngenunchează lângă amvon și se roagă ferbinte.

Străinul și purtarea sa uimesc pe credincioșii adunați în biserică.

La sfârșitul slujbei mai mulți poporeni se strâng pe lângă străin și-i pun fel de fel de întrebări, la cari acesta răspunde greu oftând: „Dumnezeu vede toate“... Moșu Trică, un bătrân al satului, trage pe străin la o parte și-i zice :

— „Omule bune! Trebuie să ai ceva pe suflet. Spune-mi ce ai și poate, că-ți voi putea ajuta“.

— „Se poate“ zice străinul. „Sunt om sărac cu o nevastă bolnavă și o droaie de copii mici, pe cari îi ținam cu cărașitul. Nainte de o săptămână un hoț mi-a furat caii, singura avere. Am rămas ca vai de mine. Caut pe hoț. Am făcut în mai multe comune arătări la primărie și jandarmi. Până acuma nici un semn, nici o urmă de hoț. Am venit și în satul vostru, doar' mi-l va descoperi Dumnezeu în urma suferințelor și rugăciunilor mele. Am să vorbesc și cu primăria și jandarmăria de aici Bun e Dumnezeu“

— „Nu te mai osteni și nu mai perde vremea pela primăria și jandarmăria de aici. În satul nostru nu sunt hoți. Mâne-i zi de sârbătoare. Te însoțesc eu în satele vecine și vom da de hoți, dar nu la primărie și la jandarmi, ci la biserică.“

— „Cum la biserică? Oamenii răi nu merg la biserică“

— „Oamenii, cari sunt răi pentru ei singuri, nu merg la biserică, dar hoții și toți făcătorii de rele . . . o, cât de mult cercetează ei biserica“

— „Nu te pricep, moșule“.

— „Mă vei pricepe, dacă ne ajută Dumnezeu...“, zise moșu Trică luând pe străin la sine acasă.

Mâne-zi, bătrânul des de dimineată prinde caii la trăsură și pleacă cu străinul la satul vecin. Ajunși aci intră la utrenie. Stătură cât stătură în biserică și bătrânul — după ce aruncă priviri în toate părțile — zise păgubașului nostru:

— „Haidem, hoțul nu-i aici“.

Pleacă și ajunseră într'alt sat. Tot așa.

În al treilea sat moșu Trică, după puțină zăbavă la liturghie, vorbi ce vorbi cu un episcop, și apoi cătră păgubaș:

— „Am dat de urma hoțului. Stai aci până vin!“

După scurtă vreme, tocmai când se sfârșia sfânta liturghie, moșu Trică intră în biserică cu un jandarm după sine. Merse drept la un om bine hrănit și bine îmbrăcat, apoi întorcându-se cătră jandarm îi zise: „Ăsta-i hoțul. Pune mâna pe el și du-l la primărie!“ Mai zise și cătră episcop: „Fii bun, ia cu dumniata cele două lumânări mari de la altar și hai cu noi!“

Suntem în sala primăriei... la judecată.

Păgubașul istorisește pățania cu furatul cailor și năcazurile sale în așa chip, că a stors lacrimi din ochii celor de față.

Episcopul — după multe întrebări și ispitiri — mărturisește, că „dumnilui, cel cu janjarmul la spate, a venit Dumineca trecută să cumpere două lumânări. Noi avem numai lumânări mici de ceară curată, cum le fac sătencele noastre, dumnilui cerea lumânări mari și cu flori. N'am avut, n'a cumpărat. Astăzi însă a adus — nu știu de unde — aceste două luminoase. Păcat de frumusețea lor, căci împrăștie un miros prost și ard rau, umplu biserica de fum... Atâta știu și vă spun din toate, ce mă întrebați“.

— „Îl cunoști pe dumnilui?“ mai întreabă primarul.

— „Cunosc din vedere. N'am avut până la biserică nici o treabă cu dumnilui“ — răspunse episcopul cam cu jumătate de gură.

Moșu Petrică întrebat, spuse următoarele:

— „Sunt om bătrân și pățit. Din pățeniile mele am învățat multe. Pe hoț, dacă nu-l prinzi cu fapta în mână, îl ghicești — dacă îl mai poți ghici — din purtarea și faptele lui. Mi-a bătut la ochi cele două lumânări mari și frumoase în bisericuța din sătuțul acesta lipit de sărac. Am întrebat pe episcop, că cine le-a adus. Mi-a spus, că dumnilui. L-am luat la ochi. Sta țanțoș și răsneț de ceialalați oameni, își făcea niște cruci mari și bătea niște matanii nemai pomenite. Atunci mi-am adus aminte de Cain și de farizeul din pilda cu vameșul. Cain s'a dat de gol prin jertfa, cu care a vrut să întrecă pe Avel, și Dumnezeu l-a pedepsit. Tot așa a pățit-o și farizeul prin ținuta și purtarea sa în biserică. Iată pentru ce cred eu, că dumnilui e hoțul. Să ne spună acumă dumnilui, dacă am vorbit adevărul ori nu!“

Omul țanțoș de mai nainte își aplecă capul și între suspinuri mărturisi: „Moșule, ai spus adevărul. Eu

am furat caii. I-am vindut la oraș și din banii luați pe cai am cumpărat aceste lumânări. Le-am adus la biserică și m'am rugat lui Dumnezeu, nu ca să-mi ierte păcatele, ci ca să abat gândurile oamenilor, că eu aș fi om rău. Dumnezeu însă m'a descoperit făcându-mă de ocara și rușinea lumii. Mă căesc de faptele mele... Oameni buni și de omenie! Luați-mă și faceți cu mine ce vreți!... Și, vai Doamne, ce mă va mai aștepta de sus“?!

Cinstiți și iubiți cetitori! — Câte învățături frumoase și folositoare puteți scoate din istorioara asta? Eu vă spun numai una: Nu duceți la sfânta biserică și nu folosiți pentru trebuințele voastre religioase decât numai **lumânări de ceară curată!**

Impărăția lui Dumnezeu.

De: Preotul Romulus Novacovicu.

(Continuare)

Fie-ne permis a da, în linii mari, după savantul *Bougand*, esența acestei învățături despre căință, precum ea ni-s'a păstrat de nemuritoarele tradiții.

Veacul II. Sf. Clement ne pune în vedere, ca să ne întoarcem spre Dumnezeu, încă în această viață, purtând acest corp muritor, căci, după ce am trecut pragul vecinicii, nu mai poate fi vorba de nici o căință, de nici o îndreptare. (II. Cor. VIII).

Sf. Irineu vorbește între altele, și despre femeile rătăcite, grupându-le în trei categorii. Unele se reîntorc la sinul bisericii, își mărturisesc rătăcirile morale; altele însă nu se mulțumesc numai cu mărturisirea secretă, ci se spovedesc și în public; sunt însă și de acelea, care din rușine se abțin dela spovedanie și-și tănuiesc cu încăpăținare păcatele, până ce, căzând în disperare, sunt pierdute pentru totdeauna. (Adv. Haeres. Libr. I. c. IX).

Un învățat ca *Tertulian*, în opera sa „*De poenitentia*“, cap. IX și XII. ne argumentează necesitatea mărturisirii tuturor păcatelor noastre, pentru ca să obținem, prin tămăduire, mântuirea sufletească. Căci *mărturisirea este începutul satisfacției*, pe care o întindem divinității, iar tănuirea denotă o lașitate, o împietrire a inimii o renitență, chiar o perzență în viața rătăcită. Această mărturisire trebuie îndeplinită nu numai în taina conștiinței noastre, ci trebuie să se manifesteze și în extern. *Manifestarea exterioară a căinții este mărturisirea*, cu nume grecesc,

exomologesis, când adică ne mărturisim lui Dumnezeu, nu însă ca Unuia, care nu ne-ar cunoaște starea internă, ci mai mult ca o satisfacție. Mărturisirea este acel mijloc de îndreptare, care cere omului să-și frângă genunchile cu smerenie în fața lui Dumnezeu, acea mărturisire, care, prin umilință, aduce pe om în astfel de situații, încât Dumnezeu să se îndure de el. *Această spovedanie trebuie îndeplinită însă înaintea duhovnicului. Din nenorocire sunt unii, pe care îi preocupă mai mult rușinea, decât mântuirea și care caută, prin diferite mijloace, să evite mărturisirea înaintea duhovnicului. Aceștia se asemănă cu acei bolnavi, care nu cutează să-și descopere boalele înaintea medicului, preferind mai degrabă să piară, decât să roșiască nițel. Dar mai înțelept este a învinge rușinea și a obține lecuirea, decât a pieri pe vecie. E adevărat, că ne putem tănui conștiința înaintea lumii, nu însă și înaintea lui Dumnezeu. Ci noi având cunoștința, că după ce am pierdut harul primit în baia Domnului (în sf. botez), nu ne mai rămâne altă cale pentru a evita muncile cele vecinice ale iadului, decât taina pocăinții, noi, care avem această cunoștință nu trebuie, prin urmare, să asvârlim dela noi acest mijloc de mântuire. Să nu zăbovim a înghiți acest medicament, care singur ne poate aduce salvarea din ghiarele peirii. Multe animale, cu toate că nu au rațiune cunosc medicamentul, care este lăsat de Dumnezeu spre tămăduire, numai păcătosul să fie acela, care va abandona căința, pe care a instituit-o Domnul, ca să ne redea sănătatea?*

Veacul III. Sf. Ciprian numește vrednici de laudă pe aceia, cari în loc de a jertfi idolilor, grăbesc, cu sufletele îndurerate, la preoți, înaintea cărora își descoperă conștiința și-și mărturisesc păcatele, cerând să li-se impună ca pedeapsă o satisfacție, pe care să o îndeplinească. Acest *Ciprian* ne mai istorisește, cum a pedepsit Dumnezeu pe un tinăr și pe mulți alții, pentru că au îndrăznit să primească pe Domnul euharistic cu nevrednicei, fără a-și mărturisi păcatele (de lapsis).

Origen. Precum oamenii bolnavi de stomac trebuie să verse alimentele nemistuite, ca să se ușureze de dureri, tot așa și sufletul bolnav numai prin expulzarea păcatelor, a acestor elemente străine și nemistuite, se ușurează, se tămăduiește. Până când acești păcătoși își tai-

nuesc păcatele, răul îi sugrumă, îi înăbușește; îndată ce se decid să se acuze ei mai întâiu și se mărturisesc, păcatele se expulzează și împreună cu ele și cauza boalei psihice. Mărturisindu-ne păcatele nu numai lui Dumnezeu, ci și aceluia, care ne pot legă rănile, păcatele noastre vor fi iertate de Acela, care grăia odinioară: *vouă risipi fărădelegile tale ca negura, și păcatele tale, ca norii*. (Homil. II. în Psalm. 37). Cei ce nu doresc să devină sfinți, vor pieri în fărădelegile lor; sfinții însă se căiesc de păcatele lor, își simt rănile, nu-și tănuiesc căderile, caută preot, cu ajutorul căruia doresc să se purifice. *De cumva ai găsit pe acest om, pe medicul acesta iscusit și plin de compătimire, primește-i povața, ori care ar fi ea. De cumva boala ta e de așa natură, încât trebuie s'o mărturisești înaintea întregii biserici ca alții să învețe din aceasta, iar tu să te vindeci mai ușor, fă-o și aceasta, însă cu chibzuire serioasă și la sfătuirea unui medic iscusit. Hom. X. în Num. II. în Levit).*

Veacul IV. Fer. Augustin zice, că orice păcătos, care voiește să se împace cu Dumnezeu, să caute preoții, care să-i aplice cheile bisericii; să primească satisfacția tristă și dictată de ministrii tainelor și să fie cu luare aminte, ca nu cumva printr'o rușine fariseistă să-și agraveze rana. (Sermo 151 nro. 9. — Serm. 351). — *Cel ce nu se mărturisește, rămâne mereu datornic; această datorie însă nu i-se va ierta. Tămăduirea ni-o procură în linia primă mărturisirea, apoi o vieață serioasă și smerită, rugăciunea izvorâtă din credință, frângerea inimii și lacrimile sincere, cari izvorăsc din fântâna inimii. Căci numai căința ne vindecă într'adevăr (Hom. 392). Indrăzneț trebuie să fie acel creștin care, cufundându-se în păcate de moarte, nădăjduiește mântuirea, fără ca să se apropie însă de cheile bisericii; dar numai dacă acestea îl desleagă aici pe pământ, va fi dezlegat și în ceruri. Nici un păcătos să nu socotească: am păcătuit în taină; în taină îmi voi aranja treaba cu Dumnezeu; căci, dacă îmi voui deplânge păcatul în inimă, va fi suficient, ca Dumnezeu, care toate le vede, să mă ierte. Inșă dacă ar ajunge să ne mărturisim numai lui Dumnezeu, zadarnice ar fi cuvintele lui Christos adresate apostolilor: „Oricâte veți deslega pe pământ, vor fi deslegate și în ceruri”.* (In psalm. 66.). — E natural, ca înainte de mărturisire, să

fii trist; dar după mărtărisire, bucură-te: aici este tămăduirea. Conștiința ta a fost năpădită de sânge stricat, a primit rană, care te-a chinuit și nu ți-a dat pace. Preotul este medic, cuvântul căruia arde, iar câte odată taie în rană. Recunoaște mâna medicului. Mărturisește-te! Prin mărturisire, alungă din tine stricăciunea ta; las'o să piară. Și apoi bucură-te, prăznuește, căci cecece a mai rămas nevindecat în tine, se va tămădui cu ușurință.

(Urmează.)

Amenință un proiect de reformă școlară.

Studiul religiunii redus și suprimat.

Statele țărilor de pretutindeni au dreptul și datoria, de-a alcătui întocmirile necesare asigurării intereselor superioare ale vieții lor.

În acest scop, dreptul și datoria statelor este să se îngrijească și de învățământul și de educația tinerimii, pentru ca viitorii cetățeni să fie cât mai folositori societății și neamului din cari fac parte.

Statul român, în noua sa formațiune, a început să se preocupe tot mai dinadins de problema învățământului. A pornit dela statificarea învățământului confesional în școala primară, — o lucrare, care, întrucât atinge școalele românești ale bisericii, n'o putem numi nici decum norocoasă pentru obște.

După școala primară, iată că ni se vestește acum proiectul de reformă și în învățământul secundar.

Presă bucureșteană a publicat, în toamna aceasta, o formă de proiect în acest învățământ.

Noul proiect de reformă conține de o parte măsuri, cari formează negreșit progres față de trecut; — dar are, de altă parte, și măsuri de învederat regres, când hotărăște suprimarea învățământului religiunii în clasele superioare ale școalelor secundare, iar pentru clasele inferioare admite abia 1 (una) oră pe săptămână, în loc de două ore pe săptămână, cum aveam până acum în toate clasele acestei categorii de școale.

Ce însemnează proiectul de reformă astfel ticluit?

Insemnează, nici mai mult nici mai puțin,

decât că religia creștinească nu mai stă în serviciul statului; însemnează, că biserica noastră, recunoscută de dominantă, urmărește scopuri cu totul străine d'ale statului...

Iată absurditatea la care duce nenorocita dispoziție a reducerii și suprimării studiului religiunii din pomenitul proiect.

În fața problemei de viață morală și religioasă a clerului și credincioșilor ortodoksi, autoritatea cea mai înaltă a bisericii, Sf. Sinod, în conformitate cu atribuțiile ce i se acordă prin lege, va lua neapărat toate mijloacele pentru a împiedeca proiectul, astfel întocmit, să devie lege.

Și, acțiunea Sfântului Sinod, se va bucura nu numai de întreg sprijinul clerului nostru, ci și de al tuturor părinților ardeleni îngrijorați de viitorul tinerelor vlăstare prin noul învățământ necreștin, ai cărui plâsmuitori, răi filosofi — psihologi, socotesc că, în lumea prea „luminată“ modernă, nu mai încapă necesități de natură religioasă...

Biserica noastră națională socotește dimpotrivă, că există și vor exista totdeauna asemenea necesități sufletești, și este convinsă, că bunul mers al treburilor statului român stă în cea mai strânsă legătură cu promovarea vieții religioase creștinești a cetățenilor săi.

Dacă totuși se va cere luptă, o vom purta cum se cuvine, deplin încredințați că religia rămâne, și că cei ce o asaltează, vor cădea ei înșiși în groapa săpată.

Ș T I R I

Protopresbiter nou. P. S. Sa Episcopul nostru diecezan Iosif a binevoit a înainta la treapta protoieriei pe pâr. asesor consistorial Romul G. Ancușă,

Actul hirotiesirei s'a săvârșit Luni, în 8 Noemvrie a. c., în biserica catedrală, de cătră P. S. Sa Arhiereul nostru Filaret.

Consistor plenar. Vineri, în 12 Noemvrie a. c., Consistorul nostru diecezan s'a întrunit în ședință plenară sub prezidiul P. S. S. Episcopului diecezan Iosif. S'au luat dispoziții pentru alegerea deputaților la Congresul mitropolitan și pentru reconstituirea corporațiilor parohiale, protopopești și eparhiale.

Hirotoniri. P. S. Sa Arhiereul nostru Filaret a binevoit a hirotoni întru preot:

a) Luni, în 8 Noemvrie a. c., pe cand. de preoție Corneliu Șdicu, numit capelan pe lângă preotul Ioan Mitâr din Strajă;

b) Marți, în 9 Noemvrie a. c., pe cand. de preoție Petru Popoviciu, ales capelan temporal cu drept de succesiune pe lângă preotul Vasile Popoviciu din Pătaș.

† **Olimpia Borlovan**, fiica preotului Ioan Borlovan din Maciova, a adormit în Domnul în ziua de 7 Noemvrie a. c., în etate de 17 ani.

Odihnească în pace!

Misiune Italiană în România. A. S. R. Principele Aimone de Savoia-Aosta, Duce de Spoleto — însoțit de mareșalul Badoglio, șeful Marelui Stat Major al armatei italiene și de o suită de mai mulți ofițeri, — a sosit în București Miercuri, 3 Noemvrie. Prințul a fost oaspele M. S. Regelui. Misiunea italiană a fost trimisă din partea Suveranului Italiei să invite Suveranii noștri să viziteze Italia.

Sărbătorirea profesorului D. Comșa. La 26 Octomvrie (sf. Dumitru) s'a sărbătorit la Sibiu, cu multă însuflețire, vrednicia profesorului octogenar Dumitru Comșa, al cărui nume poate fi socotit, cu drept cuvânt, ca un simbol al statorniciei în muncă neobosită pentru neam. Afară de activitatea de profesor și afară de binele imens ce l'a făcut, prin conferințele și publicațiile sale, pe teren agricol, d. Comșa și-a câștigat merite neperitoare mai ales prin „Albumul artistic” de cusături, apărut la 1904 și prin cel de crestături în lemn, dela 1909. Din prilejul acestei sărbătoriri, Academia română l'a făcut membru onorar al său, dându-i prin aceasta cea mai mare cinste ce putea să-l ajungă.

Inițierea cărților funduare în întreg cuprinsul țării. Ministerul Agriculturii și Domeniilor a numit o comisiune specială cu însărcinarea de a întocmi un anteproiect pentru inițierea cărților funduare acolo, unde această instituție nu există. Din această comisiune fac parte: Consilierul dela Inalta Curte de Casație A. Rădulescu, directorul general al Casei de Improprietăriri Al. Nasta, deputatul I. Iacob și șeful serviciului contencios din Cluj P. Suci. Prin inițierea acestei instituțiuni se intenționează a se da o stabilitate proprietății rurale și a se înlesni transmiterea ei.

Cartea cea mai răspândită din lume este Biblia. S'a talmăcit în 725 limbi și dialecte. Orice neam și seminție o poate citi în graiul său. Dar câți sunt aceia dintre noi cari s'o fi citit în întregime? S'ar putea număra pe degete. De multe ori n'o găsim nici în case de preot. Cartea sufletului stă mai totdeauna pusă la o parte. Ne ferim par'că să ne apropiem de ea. Într'ansa se găsesc cuvintele Iubitorului de oameni, care arată oricui dorește să-l înțeleagă, că El este: Calea, Adevărul și Vieața. Să îndrăznim a intra în înțelegere cu El, citindu-i neconținut cuvintele Lui!

CONCURSE.

Pe baza ordinațiunei Ven. Consistor diecezan ddo 1 Octomvrie 1925 Nr. 4183 ex 1925, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”, pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa III din *Petnic*, protopresbiteratul Mehadiei.

Emolumentele :

1. Una sesiune parohială și un intravilan de 400 stj. □ destinat pentru grădina de legume, după cari alesul preot e obligat a solvi dările anuale.

2. Una casă parohială constătătoare din 2 camere, 1 bucătărie, 1 cămară, podrum și una cameră care va servi preotului de cancelarie și pentru ședințele comitetului parohial.

3. Salariu anual 200 Lei.

4. Venitele stolare uzitate.

Recurenții își vor înainta cererile de concurs Prea On. Oficiu protopresbiteral din Mehadia, adresate Comitetului parohial din Petnic, având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sfânta biserică, spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie, dar numai cu prealabila încuviințare a Prea On. Domn protopresbiter și nici de cum în ziua alegerii.

Petnic, din ședința comitetului parohial ținută la 19 Septemvrie 1926.

Gheorghe Jurchescu 3—3 **Const. Giurginca**
preș. com. par. not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Ioan Pepa* protopresbiter.

* * *

Se escrie concurs pentru îndeplinirea postului de capelan temporal cu drept de succesiune pe lângă preotul Dimitrie Șandru, în parohia de cl. II-a *Folea*, protopresbiteratul Buziașului, cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

Emolumentele

1. $\frac{1}{8}$ din sesiunea parohială constătătoare din 40 jug.

2. $\frac{1}{8}$ din stola uzitată și din birul parohial.

De locuință se va îngriji alesul capelan.

Dările le va solvi capelanul în proporția venitelor.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poștiți a-și înainta cererile de concurs, adresate comitetului parohial din Folea, Prea On. Oficiu protopresbiteral din Buziaș, având a se prezenta în sf. biserică, cu prealabila încunoștiințare a protopresbiterului tractual, spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie, dar nici decum în ziua alegerii.

Folea, din ședința comitetului parohial ținută la 29 August 1926.

2—3

Comitetul parohial.

În conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

*
*
*

În baza ordinului Ven. Consistoriu diecezan din 13 Ianuarie 1926 Nr. 5618 B. ex 1925, se escrie concurs pentru ocuparea postului de paroh la parohia II-a, vacantă, de clasa II-a din Fizegiu, protopresbiteratul Bocșei-montane, cu termen de recurgere de 30 zile dela primă publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumentele :

1. Una și jumătate sesiune parohială și 2 plăți estravilane, după care alesul preot va suporta toate sarcinile publice.
2. Stola uzitată.
3. Casă parohială nefiind, de locuință se va îngriji alesul preot.
4. Alte venituri accidentale din parohia a II-a.
5. Alesul preot este îndatorat a catechiza la școala primară din loc, fără altă remunerație din partea comunei bisericesti.

Dela reflectanți se cere cvalificațiune pentru parohii de clasa a II-a, reflectanții cu cvalificațiune inferioară nu se admit.

Reflectanții au să-și înainteze petițiile de concurs, adresate comitetului parohial din Fizegiu, Prea On. Oficiu protopresbiteral ort. rom. în Bocșa-Montană și să se prezinte în vre-o Duminecă sau sârbătoare, cu prealabila încunoștiințare a protopresbiterului tractual, în sf. biserică, spre a-și arăta desteritatea în cântare, tipic oratorie, dar nici de cum în ziua de alegere.

Reflectanții din altă dieceză au să poseadă permișiunea P. S. Sale D-lui Episcop diecezan de a putea recurge, ceea ce vor dovedi protopresbiterului tractual, spre a li-se da voia a se prezenta în parohie.

Fizegiu, din ședința extraordinară a comitetului parohial ținută la 13 Iunie 1926.

Victor C. Sciopone 2—3
paroh, preș. com. par.

Indescifrabil
not. com. par.

De acord cu mine, *Mihail Gașpar* m. p. protopresb.

Nr. 2175 B ex 1926.

Acest concurs se publică cu adausul, că — în baza aliniatului ultim din Regulamentul pentru parohii și în baza decisului consistorial ddo 3 Martie 1914 și respective 12 Aprilie 1914 Nr. 3058 B., ridicat la valoare de concluz sinodal eparhial cu concluzul Nr. protoc. 33 ex 1914 — se enunță obligamental credincioșilor de a presta și birul parohial, care este o parte legală a dotațiunei preoțești.

Caransebeș, din ședința consistorială ținută în 7 Octomvrie 1926.

Filaret Musta m. p.
Arhiereu, Viacariu episcopesc.

Cooperativa „FRĂȚIA“ Caransebeș.

Convocare.

P. T. Domnii membri ai Cooperativei „FRĂȚIA“ din loc se convoacă prin aceasta la o **Adunare generală extraordinară** care se va ținea Duminecă în 21 Noemvrie a. c. la ora 3 d. a. în local „Casinei Române“ de aici.

Ordinea de zi.

1. Raport asupra situațiunii cooperativei.
2. Decidere cu privire la lichidarea cooperativei și numirea lichidatorilor.

NB. Intrucât nu s'ar întruni membrii în numărul recerut de statute pentru ca să se poată decide asupra obiectelor puse la ordinea zilei, adunarea se va ținea la 1 Decemvrie a. c. cu ordinea de zi, localul și la ora de mai sus.

Prezidiul.

Neputând mulțumi personal tuturor cari au binevoit a lua parte la înmormântarea iubitei și neuitatei noastre fiice

OLIMPIA BORLOVAN

mulțumesc pe această cale tuturor participanților, îndeosebi mulțumesc fraților preoți și corului teologic, cari prin prezența lor la înmormântare au contribuit la mângăierea sufletelor noastre adânc întristate.

Maciova, la 10 Noemvrie 1926.

Intristata familie.

CERCUL DE RECRUTARE CARANSEBEȘ

AVIZ.

Cercul de Recrutare Caransebeș, aduce la cunoștință populațiunei mobilizabile depe raza sa, că viza livretelor, a certificatelor de dispensă Md. D. 1. și recensământul meseriașilor și a lucrătorilor specialiști se face anul acesta cu începere dela 1 Noemvrie 1926 și se va termina la 31 Ianuarie 1927.

La viză se vor prezenta :

1. Toți oamenii începând cu conting. 1902—1923 inclusiv.
2. Toți dispensații de serviciul militar activ din conting. 1924—1902, aducând cu ei pe lângă actele militare și recipisa de plata taxelor militare.

3. Toți oamenii născuți în anul 1880 și mai tineri până la cei născuți în anul 1898 inclusiv, cari din diferite motive nu au fost recrutați și înscrși în contra-tele armatei.

4. Toți oamenii propuși de autoritățile civile pentru dispense de mobilizare pe anul 1927 pentru cari li-s'au făcut certificatul Md. D. 1. — Meseriașii vor aduce pe lângă actele militare și carnetele lor de lucrători sau brevetele.

Toți oamenii se vor prezenta la viză cu actele lor militare în deosebi cu livretul de serviciul militar.

Nu se vor prezenta la viză:

1. Oamenii din conting. 1924 afară de acei dispensați din acest contingent, cari se vor prezenta cu certificatul de dispensă.

2. Scutiții și reformații din conting. 1923—1902 inclusiv.

3. Esclușii din armată.

4. Toți oamenii din conting. 1920, 1921 și 1922 cari au executat în întregime o concentrare de instrucție sau manevră în cursul anului 1926.

5. Funcționarii din toate instituțiunile statului cari posedă certificate de dispensă Md. D. 1. valabile pe

timpul dela 1. IV. 1926 până la 31. XII. 1927 și care au fost vizate în anul 1925.

6. Funcționarii P. T. T. și C. F. R. cărora li-s'au vizat certificatele de dispensă Md. D. 1. în luna Iulie și August 1926 și cari certificate sunt valabile dela 1 Iulie 1926 la 31. XII. 1927.

7. Parlamentarii pe timpul când sesiunea este deschisă.

Populația din comunele rurale pot lua informațiuni precise și detaliate la notariate și șefii de garnizoană, când și unde trebuie să-și facă viza.

Pentru populația orașului Caransebeș viza se face în zilele: 1—5 Decembrie a. c.

Pentru ceilalți oameni din comunele rurale cari nu au putut face viza cu comuna lor sau la subcentrul cel mai apropiat se pot prezenta ca să-și facă viza la Cercul de Recrutare, care va avea tot timpul porțile larg deschise până la data de 31 Ianuarie 1927 inclusiv.

Comand. Cerc. Recrut. C-sebeș,
Colonel GUHA.

Șeful Bir. Mob.
Căp. DELCEA.

N. B. Viza se va face gratuit; delegatul Cercului neavând voie a primi bani sau cadouri dela oameni.

A apărut

Calendarul Românului

**pe anul comun dela Christos 1927
(anul al XXXIX-lea).**

Cu un material literar foarte bogat și frumos, precum și șematismul diecezei noastre, calendarul alfabetic, târgurile din Bănat și Ardeal etc.

Cuprinde 176 pagini și este tipărit pe o hârtie superioară.
PREȚUL LEI 32. PROVINZĂTORII OBȚIN RABAT.

Comenzile se pot face la:

Librăria Diecezană din Caransebeș